Громадська організація
«Південна фундація педагогіки»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

учасників міжнародної

науково-практичної конференції

«ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК У XXI СТОЛІТТІ»

19–20 березня 2021 р.

Одеса
2021

УДК 37.01+159.9«20»(063)
П 76

П 76 **Пріоритети розвитку педагогічних та психологічних наук у XXI столітті:** Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (19–20 березня 2021 р., м. Одеса). – Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2021. – 148 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 37.01+159.9«20»(063)

© Автори статей, 2021
© Південна фундація педагогіки, 2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Володарська Н. Д.
ЖИТТЄВІ ПЕРСПЕКТИВИ ТА СТРАТЕГІЇ У ДОСЯГНЕННІ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ 7

Дрозд А. І., Сидоренко О. Б.
ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА МОТИВАЦІЮ СТУДЕНТІВ ПЕРШОКУРСНИКІВ..... 11

Заріцька В. В., Кушнірук К. Д.
ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ..... 14

Кропова А. А.
ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ПРАЦІ ВИПУСКНИКІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ САМООЦІНКИ ТА ЖИТТЄВОГО ПЛАНУВАННЯ..... 18

Науменко Л. О.
МЕТОДИ ОЦІНКИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ 21

Петерс М. Д.
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ..... 24

Пророк Н. В.
ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА: ОСМИСЛЕННЯ ДЕЯКИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАСЛІДКІВ ПАНДЕМІЇ 26

Согоян В. Н.
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХІЧНИХ СТАНІВ ТА ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ..... 30

Терлецька Ю. М.
АНАЛІЗ МОТИВАЦІЙНОЇ ТЕОРІЇ ПСИХІЧНОЇ ДЕПРИВАЦІЇ 33

СЕКЦІЯ 2. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Боснюк В. Ф., Панова К. О.
РЕСУРСНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ ЗАХОПЛЕНОСТІ РОБОТОЮ 36

СЕКЦІЯ 3. ПЕДАГОГІЧНА ТА КОРЕКЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Августюк М. М.
ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ» 40

Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхеєва Л. В.
ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ КОРЕКЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО
ВИГОРАННЯ ПЕДАГОГІВ 43

Дорофей С. В.
ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНОГО
ВЧИТЕЛЯ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 47

Латиш Н. М.
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ 51

Марчук В. М.
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ
З ДЕВІАНТНИМИ ПІДЛІТКАМИ 54

Реброва О. О.
ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ БАТЬКІВ,
ЩО ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З ООП.....57

**СЕКЦІЯ 4. ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
ТА ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ПЕДАГОГА:
ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Гончарук В. А., Гончарук Н. В.
ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ СКЛАДНИК СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....61

Тернова О. І.
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРОФЕСІЙНУ
ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 65

**СЕКЦІЯ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МІЖЕТНІЧНИХ
І МІЖКУЛЬТУРНИХ ВІДНОСИН**

Лукацька Я. С.
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ 69

Марчук Л. М.
ФОРМУВАННЯ АСЕРТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ В
ПОЛІЕТНОКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ВИЩОЇ ШКОЛИ 71

СЕКЦІЯ 6. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Батрун І. В.
ПРИНЦИП «РАДОСТІ ПІЗНАННЯ» У НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ (ЗА В. СУХОМЛИНСЬКИМ) 75

Богданов Є. П.
ОРГАНІЗАЦІЯ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ 78

Волошина О. С.
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ 82

Зайченко Н. І.
КАТЕГОРІЯ «ЩАСТЯ» В ІСПАНСЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ НА МЕЖІ XIX – XX СТ. 85

Моргай Л. А.
ПЛАН СОЦІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНІСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ 89

Орду К. С.
КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ 93

Снітовська О. Й.
ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ) В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 96

Ховрякова Т. І.
ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА «НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ НА 2017-2021 РОКИ» В ОСВІТНЬОМУ АСПЕКТІ ПІДГОТОВКИ МОЛОДІ ДО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ 99

СЕКЦІЯ 7. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

Бабишена М. І.
ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ІНОЗЕМНИХ ФАХІВЦІВ 103

Усенко Н. М., Алексахіна Т. О.
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ: ІННОВАЦІЙНИЙ ЕВРИСТИЧНИЙ ПІДХІД 105

СЕКЦІЯ 8. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

Білоусова Н. В.
УПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ФІЗКУЛЬТУРИ НА ІНШИХ ПРЕДМЕТАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 108

Вільхова О. Л.
РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ
В УМОВАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ 110

Доротюк В. І.
МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНІЙ ОСВІТІ.....114

Доротюк О. Г.
КРИТЕРІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧИТЕЛЯ.....116

Колмикова О. О.
ЗАСТОСУВАННЯ «ПІДТРИМУЮЧИХ»
СТРАТЕГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
МАЙБУТНІМ ФАХІВЦЯМ ТОРГІВЕЛЬНОГО ФЛОТУ.....117

Лемко Г. І., Ворощук О. Д.
ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ
З ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ 119

Мосенко Ю. Б.
ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ
В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.....123

Осюхіна О. О.
ГРУПА «КЛУБ БАТЬКІВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ» – НОВИЙ
ФОРМАТ ВЗАЄМОДІЇ ПСИХОЛОГА З БАТЬКАМИ ВИХОВАНЦІВ
ТА ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОЇ СПІВПРАЦІ 127

Павленко В. В.
ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ 131

Проскуркіна Я. І.
ВЕБ-САЙТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОНЛАЙН-РЕКРУТИНГУ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ.....135

Siladi V. V.
DIFFERENCES IN LEARNING STRATEGIES APPLIED DURING
LISTENING COMPREHENSION AMONG STUDENTS AGED 12-13 I
N A MONOLINGUAL AND MULTILINGUAL ENVIRONMENT
IN TRANSCARPATHIA 137

Трофімченко О. В.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ РОБОТИ
НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 140

Siladi V. V.
Senior Lecturer
Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education
Beregovo, Zakarpattia region, Ukraine,
Postgraduate Student
Mukachevo State University
Mukachevo, Zakarpattia region, Ukraine

DIFFERENCES IN LEARNING STRATEGIES APPLIED DURING LISTENING COMPREHENSION AMONG STUDENTS AGED 12-13 IN A MONOLINGUAL AND MULTILINGUAL ENVIRONMENT IN TRANSCARPATHIA

Introduction

Nowadays, it has become vital for high school students to strive for a higher level of foreign language skills. Nothing proves this, such as the fact that Transcarpathian, graduate students have to take a language exam in order to obtain a degree abroad, not to mention the advanced level exams introduced in Ukraine thirteen years ago.

In Transcarpathia, as in any other region, the demand for the English language is growing. A well-observed phenomenon today is that more and more schools that used to teach only French or only German are introducing the teaching of English as a foreign language, displacing German, as a result of urgent pressure (in many cases from parents) or French or even in parallel with it. [7, p.7–9]

Numerous studies have been published by language pedagogues and their researchers on how and by what methods language learning can be made more effective. The learning strategies method, which has matured in recent decades as one of the basic approaches to language learning in this field, also serves this purpose.

Theoretical framework of the research

Learning strategies. According to Oxford, they are tools used by active, self-conscious learners and play a key role in developing communication competence. [10]

According to one generally accepted definition, learning strategies are procedures used by learners to acquire, store, and facilitate retrieval of information. [11, p. 165–205] [5, p. 209–239]

Chamot, and O'Malley's special system in which they mention three main groups of strategies:

– *cognitive,* – *metacognitive*, – *social* (contemplative) [9] [3, p. 13–24].

The best known learning strategy division was compiled by Rebecca Oxford. She divided learning strategies into two main groups: direct and

indirect strategies. Besides, the two main groups she divided them into six subgroups.

Direct strategies – cognitive, memory and compensatory strategies (Each direct strategy serves the mental processing of language skills, but all three subgroups perform the assigned task differently, in addition, they serve different purposes).

Indirect strategies – metacognitive, affective and social strategies (Indirect strategies allow learners to control their own knowledge through focus, rework, planning and assessment) [10].

Bilingualism is a so called continuum – comfortable speakers are located at different points on this continuum. Only one minority has an ideally perfect, balanced knowledge of both languages, but the majority is a little far from it and some have only limited abilities [4, p.452].

According to Beregszászi and Csernicskó, the common feature of bilingual communities is that their members have more than one language [2, p. 57].

In the case of the Hungarians of Transcarpathia, this means that in their everyday communication situations, in principle, they can choose between three languages (Hungarian, Ukrainian and Russian) and their variants. There are situations when Hungarian, other times Ukrainian or Russian are used and there are also situations when Hungarian and majority languages are used in a mixed way [2, p. 58].

The bilingual language learner. Bilinguals have a unique relationship with language [6].

Psychologically, those who learn two languages from birth have a seemingly high level of mental receptivity that allows them to handle both spoken languages in an integrated and independent manner. Although both languages differ in their external production, their storage in the brain symbiotically connects thinking, cognitive, and linguistic systems [1].

Objectives and research questions. The aim of the research was to explore 1) how monolingual and bilingual students with similar abilities perform similarly in English lessons solve listening comprehension tasks 2) collect and analyse data; 3) provide feedback for teachers whose students participated in the research;

Research participants. 40 students / 20 monolingual and 20 bilingual, including 10 boys and 30 girls.

Bilingual students (Uzhgorod Hungarian High School and Mukachevo Hungarian High School) the proportion of bilingual students aged 12-13 in both schools exceeds 50%. Monolingual learners (Mezovari, Nagybereg High Schools) the Hungarian population exceeds 90%.

Data collection tools. – R. Oxford (1990) SILL questionnaire measuring general language learning strategies, which includes children's gender, language learning background, number of English language learners, school

performance, and questions about language learning strategies for all four language skills.

– English language comprehension tasks. The tasks were the same as those used in the national survey in Hungary. [8]

Results

Mukachevo High School bilingual students		Uzhgorod High School bilingual students		Mezovari High School monolingual students		Nagybereg High school monolingual students	
I. task	II.task	I. task	II.task	I. task	II.task	I. task	II.task
9	6	8	5	6	6	4	6
3	3	9	5	6	6	3	3
6	5	10	4	5	5	4	4
5	5	9	5	7	3	5	4
6	6	10	5	4	4	3	5
5	4	10	4	5	3	5	3
4	5	9	5	7	5	1	2
6	6	8	6	4	4	1	4
4	3	10	6	4	4	1	3
6	4	10	4	5	5	4	1
Mukachevo		Uzhgorod		Mezovari		Nagybereg	
101 points		142 points		98 points		66 points	
63,1%		88,7%		61,25%		41,25%	
Mukachevo		Uzhgorod		Mezovari		Nagybereg	
Most points 15		Most points 16		Most points 12		Most points 10	
Least ponts 7		Least ponts 13		Least ponts 8		Least ponts 3	

Conclusion. Evaluating all elements of the questionnaires and test tasks, we concluded that bilingual learners use learning strategies more boldly and effectively in English language lessons, as reflected in the results of the test tasks. Cognitive and metacognitive strategies predominate. Although there are cases such as strategies for controlling emotions (affective strategies) where monolingual learners can be said to be more successful in the present case.

All in all, strategies play a significant role in effective language learning and deserve further attention for a higher level of learning any foreign language in this fast-paced, foreign language-dominated world.

REFERENCES

1. Baker, C. (2011). Foundation of bilingual education and bilingualism 5th edition. Bristol: Multilingual Matters.

2. Beregszászi, A.& Csenicskó, I.(2004). … itt mennyit ér a szó? Írások a kárpátaljai magyarok nyelvhasználatáról. (pp. 55-71). PoliPrint Ungvár
3. Chamot, A.V., Kupper. L. (1989). Learning strategies in foreign language instruction. «Foreighn Language Annals», 22, 13-24.
4. Crystal, D. (2010). The Cambridge Encyclopedia of Language, 3rd edn. (pp. 452) Cambridge: Cambridge University Press.
5. Dancereau, D.F.(1985). Learning strategy research.In J.W. Segal, S.F. Chipman & R. Glaser (Eds.), Thinking and learning skills: Relating instruction to research. Vol.1 (pp.209-239). Hillsdale, N.J.: Erlbaum.
6. Grenfell, M., and V. Harris.(2007). The strategy use of learners of a third language. Paper presented at the Fifth International Conference on Third Language Acquisition and Multilingualism, September, in Stirling, UK.
7. Huszti, I. (2004).'Az idegennyelv-oktatás helyzete a mai Kárpátalja magyartannyelvű iskoláiban. Idegen nyelv-oktatás kisebbségi környezetben. (pp.7-9). PoliPrint Ungvár
8. Nikolov, M., & Csapó, B., (2002). Twelve-year-olds' attitudes towards classroom activities and their performances on tests of English and German as a foreign language. Paper presented at the American Association of Applied Linguists Annual Conference, Salt Lake City, U. S. A.
9. O'Malley, J.M.&Chamot, A.U. (1990), Learning Strategies in Second Language Acquisition, CUP
10. Oxford R.L.(1990), Language Learning Strategies Newbury House
11. Rigney, J.W. (1978), Learning strategies. A theoretical prospective. In. H.F. O'Neil, Jr.(Ed.). Learning Strategies (pp.165-205). New York. Academic Press.

Трофімченко О. В.
студентка факультету дошкільної,
початкової освіти та мистецтв

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Серед сучасних педагогічних технологій важливе місце в умовах сьогодення посідають технології дистанційного навчання. Адже у зв'язку з епідеміологічною ситуацією, що склалася в Україні, учасники

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ
учасників міжнародної
науково-практичної конференції

«ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК У XXI СТОЛІТТІ»

19–20 березня 2021 р.

м. Одеса

Видавник – ГО «Південна фундація педагогіки»
Поштова адреса редакції: 65001, Одеса 1, а/с 247
www.pifp.org.ua, tel: +38 099 431 12 14
Підписано до друку 22.03.2021 р. Здано до друку 23.03.2021 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк.8,60.
Наклад 100 прим. Зам. № 2303-21.